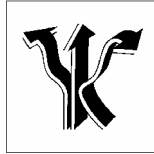

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

***“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
ГРОМАДСЬКИХ (КОЗАЦЬКИХ)
ОРГАНІЗАЦІЙ”***

(для спеціалістів)

МАУП

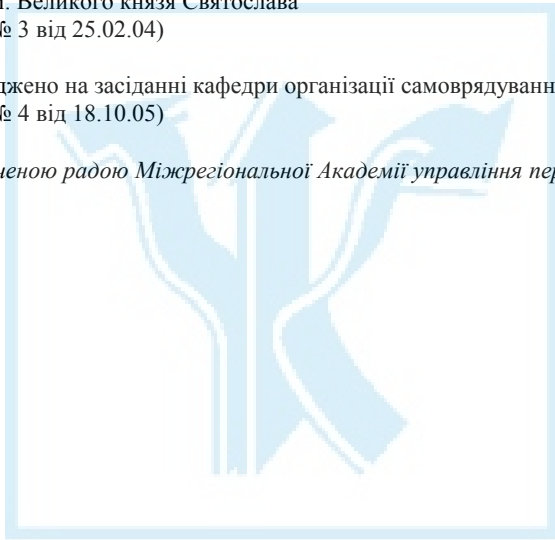
Київ 2005

Підготовлено *В. В. Павленко*

Затверджено на засіданні Українського Військово-Козацького інституту ім. Великого князя Святослава (протокол № 3 від 25.02.04)

Перезатверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол № 4 від 18.10.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Павленко В. В. Навчальна програма дисципліни “Фінансовий менеджмент громадських (козацьких) організацій” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 10 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Фінансовий менеджмент громадських (козацьких) організацій”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю студентів, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно з українським законодавством неприбуткові організації (НПО), зокрема громадські (козацькі) організації, мають право займатися господарською діяльністю, але метою їх діяльності не може бути отримання прибутку. Держава встановлює пільговий режим оподаткування діяльності НПО, що зумовлює специфіку їх економічної діяльності, знати яку має кожний менеджер НПО.

Мета курсу “Фінансовий менеджмент громадських (козацьких) організацій” — ознайомити студентів з особливостями, основними формами й методикою обліку фінансової діяльності громадських (козацьких) організацій (далі — НПО).

Основними завданнями цього курсу є вивчення основ економічної діяльності НПО, а також основ оподаткування економічної діяльності та обліку фінансової діяльності НПО.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН вивчення дисципліни

“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ГРОМАДСЬКИХ (КОЗАЦЬКИХ) ОРГАНІЗАЦІЙ”

№ пор.	Назва теми
1	Правове регулювання фінансово-господарської діяльності неприбуткових організацій
2	Загальні принципи організації бухгалтерського обліку НПО
3	Операції з основними засобами
4	Операції з нематеріальними активами
5	Операції з грошовими коштами
6	Формування доходів та облік витрат неприбуткових організацій

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
ГРОМАДСЬКИХ (КОЗАЦЬКИХ) ОРГАНІЗАЦІЙ”

Тема 1. Правове регулювання фінансово-господарської діяльності неприбуткових організацій

1. Визначення неприбуткової організації.
2. Відмінність НПО від суб'єкта підприємницької діяльності.
3. Класифікація неприбуткових установ та організацій.
4. Облік основної та неосновної статутної діяльності (вступ).
5. Оподаткування НПО.

Література [2; 3; 11–13]

Тема 2. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку в НПО

1. Доходи та витрати НПО.
2. Фінансові результати діяльності НПО.
3. Планування основної статутної діяльності НПО.
4. Основи документування.

Література [1; 4; 12; 13]

Тема 3. Операції з основними засобами

1. Види основних засобів.
2. Інвентаризація основних засобів.
3. Операції з необоротними активами.
4. Документування та облік основних засобів.

Література [1; 4; 12]

Тема 4. Операції з нематеріальними активами

1. Поняття нематеріальних активів.
2. Облік операцій з нематеріальними активами.
3. Приймання та передавання нематеріальних активів.
4. Оренда нематеріальних активів.
5. Амортизація нематеріальних активів.

Література [4; 12; 13]

Тема 5. Операції з грошовими коштами

1. Операції з грошовими коштами в національній валюті.
2. Операції в іноземній валюті.
3. Касові операції.
4. Операції з працівниками та підзвітними особами.

Література [4–9; 12]

Тема 6. Формування доходів та облік витрат неприбуткових організацій

1. Види господарських операцій.
2. Документування гуманітарної допомоги.
3. Доходи від благодійних внесків, гуманітарної допомоги, цільового фінансування, операційної діяльності.
4. Пасивні доходи НПО.
5. Облік витрат НПО.
6. Звітування про використання коштів.

Література [4–10; 12; 14]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Згідно із навчальним планом студенти (слухачі) повинні виконати контрольну роботу. Тему контрольної роботи студенти вибирають за бажанням з наведеного далі переліку і узгоджують з викладачем.

Контрольну роботу виконують на аркушах паперу формату А4 обсягом щонайменше 7 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). З метою чіткого та послідовного викладення матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи.

Робота обов'язково має починатися вступом (обсяг — до 1 с.), в якому необхідно визначити суть і значення теми. В основній частині слід розкрити питання теми роботи, висловити зауваження та пропозиції. Закінчується розкриття теми висновками.

Наприкінці контрольної роботи потрібно навести список джерел, на які є посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється належним чином: оформлюється титул, зазначається дата виконання, робота підписується виконавцем і у встановлений термін подається на перевірку.

До заліку чи іспиту студент допускається за умови позитивної оцінки за контрольну роботу.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Класифікація неприбуткових організацій.
2. Система оподаткування НПО.
3. Міжнародні принципи оподаткування НПО.
4. Формування доходів НПО.
5. Принципи документування в НПО.
6. Принципи складання бюджетів до проектів.
7. Документування гуманітарної допомоги.
8. Облік витрат НПО.
9. Принципи документування операцій з грошовими коштами.
10. Підприємницькі та непідприємницькі операції.
11. Облік операцій з підзвітними особами.
12. Нарахування та відрахування з заробітної плати.
13. Використання коштів, отриманих за договорами про гранти.
14. Фінансові інвестиції НПО.
15. Принципи звітності про використання коштів НПО.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Що таке неприбуткова організація?
2. Види неприбуткових організацій в Україні.
3. Принципи організації облікового процесу.
4. Непідприємницька діяльність НПО.
5. Підприємницька діяльність НПО.
6. Критерії включення громадської організації до Реєстру неприбуткових установ (організацій).
7. Види надходжень від здійснення основної статутної діяльності в благодійній організації.
8. Види надходжень від здійснення основної статутної діяльності в громадській організації.
9. Види витрат від здійснення основної статутної діяльності в благодійній організації.
10. Види витрат від здійснення основної статутної діяльності в громадській організації.
11. Типи операційних витрат.
12. Облік адміністративних витрат.
13. Види витрат на збут неприбуткової організації.
14. Дохід від цільового фінансування.
15. Доходи від благодійних внесків.

16. Фінансові результати діяльності НПО.
17. Таблиця кошторису: основні статті.
18. Терміни зберігання бухгалтерських документів та звітності.
19. Що таке основні засоби?
20. Особливості операцій НПО.
21. Типові форми облікової документації.
22. Випадки використання акту приймання-передавання основних засобів.
23. Групи основних засобів.
24. Придбання основних засобів: відображення в бухгалтерській документації.
25. Створення основних засобів власними силами: відображення в бухгалтерській документації.
26. Безоплатне отримання основних засобів: відображення в бухгалтерській документації.
27. Облік бартерних операцій.
28. Обмін подібними об'єктами основних засобів.
29. Обмін неподібними об'єктами основних засобів.
30. Нарахування та сплата комунального податку.
31. Переоцінка основних засобів.
32. Амортизація основних засобів.
33. Методи нарахування амортизації.
34. Реалізація основних засобів.
35. Безоплатне передавання основних засобів.
36. Оперативна оренда основних засобів.
37. Фінансова оренда основних засобів
38. Випадки обов'язкової інвентаризації основних засобів.
39. Визначення та групи нематеріальних активів.
40. Випадки оформлення актів приймання-передавання нематеріальних активів.
41. Амортизація нематеріальних активів.
42. Процедура відкриття рахунка НПО в установі банку.
43. Види та призначення рахунків в установі банку.
44. Порядок обслуговування банком НПО.
45. Непідприємницькі операції НПО з грошовими коштами.
46. Підприємницькі операції НПО з грошовими коштами.
47. Облік операцій в іноземній валюті.

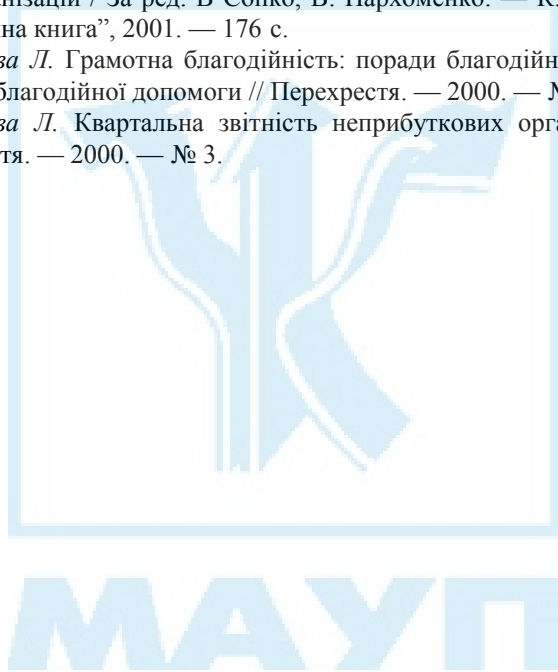
48. Документування касових операцій.
49. Розрахунки готівкою з підприємствами та фізичними особами.

50. Видача готівки НПО під звіт.
51. Облік касових операцій.
52. Облік запасів.
53. Відраджень осіб: правила виплат та відшкодувань.
54. Облік розрахунків з працівниками НПО.
55. Операції розрахунків з працівниками НПО.
56. Облік доходів майбутніх періодів НПО.
57. Облік формування доходів НПО за видами діяльності.
58. Види та форми гуманітарної допомоги.
59. Правила отримання та використання гуманітарної допомоги у вигляді іноземної валюти.
60. Хто може бути отримувачем гуманітарної допомоги?
61. Облік операцій з гуманітарною допомогою.
62. Доходи від цільового фінансування.
63. Облік пасивних доходів НПО.
64. Облік витрат НПО.
65. Порядок складання звіту про використання коштів НПО.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 № 283/97-ВР.
2. Закон України “Про благодійництво та благодійні організації” // ВВР України. — 1997. — № 46.
3. Закон України “Про об’єднання громадян” // ВВР України. — 1992. — № 34.
4. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996-XIV.
5. Закон України “Про гуманітарну допомогу” від 22.10.99 № 1192-XIV-ВР.
6. *Краплич Р.* Залучення фінансування з місцевих джерел для неприбуткових організацій. — Рівне: Фондація ім. Князів-благодійників Острозьких, 2002. — 184 с.
7. *Краплич Р.* Розвиток локальних ресурсів, або Вступ до соціального інвестування. — Рівне, 2003. — 128 с.

8. *Молявчик О.* Бухгалтер НДО має бути мобільним // Вісн. — 2003. — Трав.
9. *Молявчик О.* Депозит // Вісн. — 2003. — Груд.
10. *Молявчик О.* Роялті // Вісн. — 2003. — Верес.
11. *Налогообложение некоммерческих организаций*: Сб. материалов. — К.: МЦНП, 2001. — 328 с.
12. *Уніфікована система обліку і звітності неприбуткових (громадських) організацій / За ред. В Сопко, В. Пархоменко.* — К.: Вид. дім “Юридична книга”, 2001. — 176 с.
13. *Чистякова Л.* Грамотна благодійність: поради благодійникам і набувачам благодійної допомоги // Перехрестя. — 2000. — № 6.
14. *Чистякова Л.* Квартальна звітність неприбуткових організацій // Перехрестя. — 2000. — № 3.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Фінансовий менеджмент громадських (козацьких) організацій”	3
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Фінансовий менеджмент громадських (козацьких) організацій”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	5
Теми контрольних робіт	6
Питання для самоконтролю студентів	6
Список рекомендованої літератури	8

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
С. Г. Рогузько
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1556

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП